

**Зареєстровано
Міністерством юстиції України**

*Свідоцтво № 465
4 червня 1993 року
Погоджено зі змінами
8 серпня 2000 року*

**Затверджено
Конференцією Українського
географічного товариства
17 вересня 1992 року**

**СТАТУТ
УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО
ТОВАРИСТВА**

Київ-2000

1. Загальні положення

1.1. Українське географічне товариство (далі Товариство) є всеукраїнською громадською науковою неприбутковою організацією, яка об'єднує вчених, учителів, викладачів, фахівців, студентів у галузі географії та суміжних з нею наук.

1.2. Товариство здійснює свою діяльність на основі Конституції України, законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, а також цього Статуту на засадах широкого демократизму, добровільності, рівноправності його членів, самоврядування, законності та гласності.

1.3. Товариство співпрацює з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, Національною академією наук України, іншими науково-дослідними центрами та установами, навчальними закладами, науковими товариствами, громадськими організаціями України та громадськими (неурядовими) організаціями іноземних країн.

1.4. Товариство є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку, штампи, символіку, бланки та інші реквізити, зразки яких затверджуються Вченою Радою Товариства. Символіка Товариства реєструється у порядку, встановленому законодавством.

1.5. Юридична адреса центрального статутного органу Товариства: 01033, м. Київ - 3, вул. Володимирська, 44.

2. Мета, завдання та форми діяльності Товариства

2.1. Метою Товариства є задоволення та захист спільних інтересів його членів, сприяння організації, розвитку, підвищенню ефективності та координації географічних досліджень, використанню їх досягнень для вирішення проблем соціально-економічного розвитку, оптимізації взаємодії суспільства і природи, геоекологічному вихованню населення.

2.2. Завданнями товариства є:

— сприяння організації, розвитку, підвищенню ефективності та координації географічних досліджень, використанню їх результатів у практиці соціально-економічного розвитку, при вирішенні геоекологічних та інших проблем в Україні;

— залучення членів Товариства до вивчення природи і суспільства, вирішення наукових і практичних проблем їх взаємодії;

— сприяння здійсненню та підвищенню наукової обґрунтованості заходів з раціоналізації природокористування, охорони навколишнього середовища, розвитку географічного краєзнавства та туризму;

— популяризація новітніх досягнень географічної науки та суміжних з нею галузей знань у цілях геоекологічного та патріотичного виховання широких верств населення;

— сприяння організації та вдосконаленню викладання географічних дисциплін в системі загальної, професійної середньої та вищої освіти, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів;

- участь у вивченні, впорядкуванні та впровадженні у широкий вжиток географічної термінології та номенклатури;
- сприяння зміцненню та підвищенню ефективності міжнародних зв'язків географічних установ та організацій України;
- представництво у міжнародних географічних громадських (неурядових) організаціях;
- організація всебічної допомоги членам Товариства у підвищенні їх наукової та ділової кваліфікації, захист пріоритетності результатів їх досліджень.

2.3. Для виконання статутних завдань Товариство у порядку, встановленому законодавством:

- проводить наукові з'їзди, конференції, семінари та дискусії для обговорення актуальних наукових та прикладних географічних проблем, організовує читання лекцій та інші заходи у цілях розповсюдження географічних знань, приймає участь у визначенні найбільш актуальних напрямів географічних досліджень;
- вносить до органів державної влади та органів місцевого самоврядування пропозиції з питань розвитку географічної науки, природознавства, вирішення соціально-економічних та геоecологічних проблем суспільства;
- організовує участь підрозділів Товариства та безпосередньо його членів у експедиційних дослідженнях, подорожах, що проводяться іншими організаціями, в обговоренні результатів відповідних наукових досліджень, проектних робіт, а також підручників, наочних та методичних посібників, у геоecологічних експертизах, розробці пропозицій щодо вирішення актуальних проблем соціально-економічного розвитку, охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів;
- розповсюджує інформацію про діяльність Товариства, пропагує свої ідеї та цілі, є співзасновником «Українського географічного журналу», засновує інші засоби масової інформації, видає друковані матеріали, сприяє публікації наукових та науково-популярних праць членів Товариства;
- сприяє підвищенню кваліфікації членів Товариства, організовує для них консультації, навчання, надає допомогу у одержанні та узагальненні необхідної для їх роботи інформації, створює на громадських засадах бібліотеки, географічні клуби, лекторії, музеї;
- збирає, зберігає, забезпечує наукову обробку географічних матеріалів, що надходять від членів Товариства, формує науковий архів Товариства;
- сприяє розвитку інтересу до географії серед учнівської та іншої молоді, залучає їх до діяльності Товариства, створює юнацькі та молодіжні географічні клуби, які діють на підставі Положення, що затверджується Вченою радою Товариства;
- здійснює зв'язки із зарубіжними та міжнародними громадськими (неурядовими) організаціями, сприяє формуванню Національного комітету географів України, участі членів Товариства у роботі міжнародних

географічних конгресів та інших заходах з міжнародного співробітництва географів;

— представляє і захищає законні інтереси своїх членів у державних та громадських органах;

— сприяє встановленню та зміцненню зв'язків географічних установ з державними та громадськими органами;

— здійснює благодійну діяльність;

— створює підприємства, установи та організації із статусом юридичної особи;

— відзначає членів Товариства шляхом нагородження спеціальними медалями, преміями та почесними грамотами Товариства.

3. Члени товариства. їх права та обов'язки

3.1. Товариство має індивідуальне та колективне членство.

3.2. Індивідуальними членами Товариства можуть бути громадяни України та іноземних держав, які ведуть науково-дослідну, педагогічну або практичну роботу в галузі географічних або суміжних з ними наук, краєзнавства й охорони навколишнього природного середовища, студенти географічних та інших факультетів вищих навчальних закладів, які беруть участь у науковій роботі, експедиціях, розповсюдженні географічних знань.

3.3. Колективними членами Товариства можуть бути трудові колективи підприємств, установ та організацій, діяльність яких пов'язана із завданнями Товариства.

3.4. Прийом у члени Товариства громадян, трудових колективів підприємств, установ та організацій здійснюється вченою радою відділу (відділення) Товариства на основі письмової заяви за рекомендаціями двох членів Товариства, або секцій чи комісій Товариства.

3.5. Члени Товариства мають право:

— брати участь з правом ухвального голосу у загальних зборах відділу Товариства, у якому перебувають на обліку;

— обирати і бути обраними до будь-якого органу Товариства;

— брати участь у роботі наукових з'їздів, конференцій, семінарів, в експедиціях, наукових дослідженнях, які проводяться Товариством;

— у встановленому порядку користуватися бібліотеками, архівами, лабораторіями Товариства;

— друкувати наукові та науково-популярні праці у виданнях Товариства;

— звертатися до керівних органів Товариства з пропозиціями та зауваженнями, за допомогою у проведенні географічних досліджень, підвищенні наукової кваліфікації, одержанні консультацій з питань, що відносяться до компетенції Товариства, у впровадженні результатів наукових досліджень, винаходів та раціоналізаторських пропозицій.

3.6. Члени Товариства зобов'язані:

— брати участь у заходах Товариства, сприяти зміцненню авторитету та розвитку Товариства;

- широко пропагувати цілі та завдання Товариства, сприяти залученню до його лав нових членів;
- своєчасно сплачувати членські внески.

3.7. Члени Товариства одержують членський квиток та відповідний нагрудний знак.

3.8. Члени Товариства — громадяни України та іноземних країн, що постійно проживають на території України і досягли видатних наукових та практичних результатів в галузі географічної науки та розповсюдженні географічних знань, своєю багаторічною діяльністю зробили значний внесок у розвиток Товариства, можуть бути обрані Почесними членами Товариства.

Почесні члени Товариства — громадяни України та іноземних країн, що постійно проживають на території України, можуть приймати участь у роботі з'їздів, конференцій, у засіданнях Вченої ради Товариства та вчених рад відділів Товариства з правом ухвального голосу, користуються перевагами щодо участі у заходах, що проводяться Товариством, видання їх наукових та науково-популярних праць.

3.9. Почесними членами Товариства можуть бути обрані також громадяни іноземних країн, що постійно проживають за межами території України, якщо наукова, практична і громадська діяльність їх одержала міжнародне визнання, справила значний вплив на розвиток географічної науки, вирішення соціально-економічних та геоекологічних проблем в Україні.

Громадяни іноземних країн, що постійно проживають за межами території України і обрані Почесними членами Товариства, запрошуються як почесні гості на з'їзди та інші заходи, що проводяться Товариством.

3.10. Почесним членам Товариства вручаються відповідні дипломи та нагрудні знаки.

3.11. Вибори Почесних членів Товариства здійснюються з'їздом Товариства за поданням Вченої ради Товариства.

3.12. Члени Товариства сплачують вступні та членські внески, розмір яких визначається з'їздом Товариства.

Від сплати вступних та членських внесків звільняються Почесні члени Товариства, пенсіонери й інваліди I та II групи.

3.13. В разі порушення Статуту Товариства, діяльності, яка компрометує Товариство, а також несплати без поважних причин протягом двох років членських внесків, член Товариства підлягає громадському обговоренню, осуду аж до виключення з членів Товариства.

Рішення про виключення з Товариства приймається вченою радою відділу за поданням президій відділу, а також керівників відділень, секцій або комісій.

Рішення про виключення з Товариства може бути оскаржене у вищих керівних органах Товариства.

3.14. Порядок обліку членів Товариства та зразки членського квитка і диплому Почесного члена Товариства затверджуються Президією Вченої ради Товариства.

3.15. Форми нагрудних знаків членів Товариства та Почесних членів Товариства затверджуються з'їздом Товариства.

4. Структура Товариства та його керівні органи управління

4.1. Товариство складається з відділів, які створюються за територіальною ознакою.

У структурі відділів відповідно до основних напрямів їх діяльності створюються секції, а також відділення на правах первинних організацій Товариства.

Для координації діяльності секцій відділів Товариства Президією можуть утворюватися відповідні комісії, ради, комітети тощо.

4.2. Відділи Товариства створюються у містах та інших адміністративно-територіальних одиницях України при наявності не менше двадцяти п'яти членів Товариства. При наявності меншої кількості членів Товариства у будь-якому населеному пункті в рамках відділу можуть створюватися відділення Товариства.

4.3. У разі реєстрації місцевими органами державної виконавчої влади відділи Товариства набувають права юридичної особи.

У своїй діяльності відділ Товариства керується Положенням, яке розробляється на основі Статуту, приймається загальними зборами (конференцією) відділу і затверджується Вченою радою Товариства.

4.4. Керівні органи Товариства:

— з'їзд, конференція Товариства;

— Президент Товариства;

— Вчена рада Товариства;

— Президія Вченої ради Товариства.

4.5. Вищим керівним органом Товариства є з'їзд Товариства, який скликається Вченою радою не рідше одного разу на чотири роки.

4.6. З ініціативи Вченої ради Товариства або на вимогу більше чверті відділів Товариства може скликатися позачерговий з'їзд або конференція Товариства.

4.7. З'їзд Товариства:

— заслуховує звіт Президента про роботу Вченої ради та звіт ревізійної комісії, підводить підсумки діяльності Товариства, визначає основні напрями роботи Товариства на наступний період;

— обговорює наукові доповіді та повідомлення з актуальних проблем географічної науки та пов'язаної з нею практики;

— затверджує Статут Товариства, вносить до нього зміни та доповнення;

— обирає Президента, вчену раду та ревізійну комісію Товариства;

— обирає Почесних членів Товариства;

— розглядає скарги та постанови Вченої ради Товариства, ревізійної комісії Товариства;

— встановлює розмір вступних та членських внесків членів Товариства;

— визначає порядок розпорядження коштами та майном Товариства;

— приймає рішення про реорганізацію або ліквідацію Товариства та обирає склад ліквідаційної комісії.

4.8. Конференція Товариства:

— вносить зміни та доповнення до Статуту Товариства з наступним затвердженням їх черговим з'їздом Товариства;

— добирає склад Вченої ради та ревізійної комісії Товариства;

— обговорює наукові доповіді та повідомлення з актуальних проблем географічної науки та пов'язаної з нею практики;

4.9. З'їзд та конференція Товариства вважаються правомірними при наявності двох третин від загальної кількості обраних делегатів.

4.10. Вибори делегатів на з'їзд та конференцію Товариства проводяться на загальних зборах (конференціях) відділів таємним або, за їхнім рішенням, відкритим голосуванням.

Почесні члени Товариства, члени Вченої ради та ревізійної комісії Товариства беруть участь у з'їздах та конференціях Товариства на правах делегатів без проведення виборів і понад встановлену норму представництва.

4.11. Рішення з'їзду та конференції Товариства приймаються простою більшістю голосів, за винятком рішень щодо змін та доповнень до Статуту Товариства, для прийняття яких необхідно не менше двох третин голосів делегатів, що прибули на з'їзд чи конференцію.

4.12. Президент Товариства, Вчена рада та ревізійна комісія, Почесні члени Товариства обираються таємним голосуванням.

Обраними вважаються члени Товариства, які отримали більшість голосів за умови, що за них проголосувало не менше половини делегатів, що прибули на з'їзд чи конференцію.

4.13. Кількість членів Вченої ради та ревізійної комісії Товариства визначається з'їздом і може бути збільшена конференцією Товариства.

4.14. Керівництво Товариством між з'їздами здійснюють Президент та Вчена рада Товариства, яка складається з її членів, обраних на з'їзді чи конференції, та постійних членів з числа Почесних членів Товариства.

4.15. Президент Товариства здійснює керівництво діяльністю Вченої ради Товариства та її Президії, представляє Товариство у стосунках з органами державної влади та управління, підприємствами, установами і громадськими організаціями, за рішенням Президії Вченої ради Товариства здійснює оперативне управління коштами та майном Товариства.

4.16. Вчена рада Товариства:

— організовує виконання рішень з'їздів та конференцій, затверджує перспективні та поточні плани робіт Товариства, а також заслуховує звіти про їх виконання;

— скликає з'їзди та конференції Товариства, визначає дату та місце їхнього проведення, встановлює норми представництва, створює відповідні оргкомітети;

— обирає віце-президентів, головного вченого секретаря та членів президії Вченої ради Товариства;

— створює і ліквідує відділи Товариства;

— заслуховує звіти про роботу президії Вченої ради та відділів Товариства;

— готує з'їздові Товариства пропозиції щодо обрання Почесних членів Товариства та з інших питань, вирішення яких віднесено до компетенції з'їзду чи конференції Товариства;

— засновує медалі, премії, почесні грамоти Товариства та відзначає ними членів Товариства;

— у встановленому порядку висуває членів Товариства для відзначення державними нагородами, преміями, медалями, заснованими державними органами та іншими громадськими організаціями, для присвоєння почесних звань, до виборів у склад Національної академії наук України та спеціалізованих академій;

— приймає рішення про проведення наукових з'їздів, конференцій, семінарів та нарад з географічних питань;

— здійснює інші повноваження відповідно до рішень з'їзду, конференції Товариства та цього Статуту.

4.17. Вчена рада Товариства проводить засідання не рідше одного разу в півріччя, на які запрошуються з правом дорадчого голосу керівники відділів, що не є членами Вченої ради.

4.18. Рішення Вченої ради вважають правомірними при наявності на її засіданні не менше половини, а для обговорення питань, передбачених абзацами 7, 8 та 9 пункту 4.16 — не менше двох третин з числа обраних членів Вченої ради.

4.19. Рішення Вченої ради приймаються простою більшістю голосів, за винятком питань, передбачених абзацами 7, 8 та 9 пункту 4.16, для вирішення яких необхідно дві третини голосів.

У випадках, що не потребують таємного голосування, члени Вченої ради, які не можуть бути присутні на її засіданні, мають право висловити свою думку листовно, яка враховується при прийнятті рішень. З питань, визначених абзацами 7, 8 та 9 пункту 4.16, проводиться таємне голосування і з інших питань.

4.20. До складу президії Вченої ради Товариства входять Президент та віце-президенти Товариства, головний вчений секретар та члени президії, обрані вченою радою. Кількість віце-президентів та членів президії визначається Вченою радою Товариства.

4.21. Президія Вченої ради Товариства здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства, зокрема:

— організовує виконання рішень з'їздів, конференцій та вченої ради Товариства;

— створює комітети та комісії для вивчення і підготовки пропозицій щодо вирішення питань статутної діяльності Товариства, координує та контролює їх діяльність;

— для виконання статутних завдань Товариства створює госпрозрахункові установи та організації із статусом юридичної особи, а також тимчасові творчі колективи, експедиції, засновує підприємства, координує та контролює їх діяльність;

— координує діяльність відділів Товариства;

- затверджує нормативні документи Товариства з питань, не віднесених до компетенції інших органів управління Товариством;
- розпоряджається коштами та майном Товариства, звітує про свою діяльність перед Вченою радою Товариства;
- організовує видання друкованої продукції Товариства, роботу наукового архіву, бібліотеки Товариства, клубів, лекторіїв;
- затверджує відповідальних редакторів та редакційні колегиї видань Товариства;
- представляє і захищає законні інтереси Товариства;
- затверджує штатний розклад, посадові обов'язки штатних працівників Товариства.

Організацію поточної діяльності Президії Вченої ради Товариства здійснює головний вчений секретар, повноваження якого визначаються Президією Вченої ради Товариства;

4.22. Керівні органи відділу Товариства:

- загальні збори (конференція) відділу, які проводяться не рідше одного разу на рік;
- голова відділу;
- вчена рада відділу;
- президія вченої ради відділу.

4.23. Загальні збори (конференція) відділу:

- обговорюють звіти вченої ради та ревізійної комісії відділу, підводять підсумки, визначають основні напрями діяльності відділу;
- обговорюють наукові доповіді та повідомлення, результати наукових досліджень;
- обирають вчену раду відділу, голову відділу та ревізійну комісію відділу;
- обирають делегатів на з'їзди та конференції Товариства;
- розглядають та затверджують кошторис витрат відділу.

4.24. Голова відділу Товариства здійснює керівництво діяльністю відділу та його вченої ради, її президії, представляє відділ у стосунках з державними органами, установами та громадськими організаціями, органами управління Товариством.

4.25. Вчена рада відділу:

- організовує виконання рішень з'їздів, конференцій, інших керівних органів Товариства, загальних зборів (конференцій) відділу;
- обирає президію вченої ради відділу, визначає її завдання та не раніше одного разу на рік заслуховує звіти про її діяльність;
- затверджує плани роботи відділу;
- розпоряджається коштами та майном відділу, затверджує звіти про фінансову та іншу діяльність відділу;
- створює та ліквідує відділення Товариства;
- готує та вносить на розгляд Вченої ради Товариства та місцевих органів державної влади клопотання про нагородження членів відділу Товариства державними нагородами, преміями, про присвоєння їм почесних звань;

— готує та подає на розгляд Вченої ради Товариства пропозиції щодо обрання Почесних членів Товариства;

— приймає рішення щодо проведення наукових конференцій та семінарів, про підготовку та публікацію видань відділу, затверджує їх редакторів та редакційні колегії.

4.26. Президія вченої ради відділу Товариства здійснює керівництво поточною діяльністю відділу:

— організовує виконання рішень з'їздів, конференцій та інших керівних органів Товариства, вченої ради відділу;

— розробляє плани роботи відділу, створює та ліквідує комісії, секції відділу, госпрозрахункові установи та організації із статусом юридичної особи, тимчасові творчі колективи, експедиції, засновує підприємства, координує та контролює їх діяльність;

— приймає рішення про прийом до Товариства нових членів, а також виключення зі складу Товариства, про організацію юнацьких та молодіжних клубів Товариства;

— затверджує посадові обов'язки штатних працівників відділу та відділень.

4.27. Вибори членів вчених рад відділів Товариства, їх голів проводяться на загальних зборах (конференціях) відділів не рідше одного разу на п'ять років і вважаються правомірними при участі в них не менше двох третин від загальної кількості членів Товариства, що входять до відділу. Обраними вважаються особи, за яких проголосувало більше половини учасників голосування — членів відділу Товариства.

У відділах з невеликою кількістю членів Товариства вчена рада може не обиратися. Загальні збори (конференція) можуть обрати президію відділу у складі, що визначається його загальними зборами (конференцією), але не менше трьох осіб.

4.28. На працівників апарату Товариства поширюється законодавство про працю, соціальне забезпечення та соціальне страхування.

5. Органи ревізій та контроль за діяльністю Товариства

5.1. Органами ревізії Товариства є ревізійні комісії, які обираються з'їздом, конференцією Товариства, а також загальними зборами (конференціями) відділів не рідше одного разу на п'ять років.

Вибори членів ревізійних комісій проводяться таємними голосуванням.

Обраними до складу ревізійних комісій вважаються члени Товариства, за яких проголосувало більше половини делегатів з'їзду, конференції, чи учасників загальних зборів (конференцій) відділів.

5.2. Ревізійні комісії Товариства та його відділів не рідше, як двічі на рік здійснюють ревізії фінансової діяльності органів управління та організацій Товариства.

5.3. Ревізійні комісії обирають зі свого складу голову, заступника голови та секретаря комісії.

5.4. Ревізійні комісії звітують про свою діяльність відповідно перед з'їздом Товариства або загальними зборами (конференціями) відділів Товариства.

5.5. Ревізійна комісія Товариства надає методичну допомогу та координує діяльність ревізійних комісій відділів Товариства.

5.6. Ревізійні комісії мають право залучати до своєї діяльності відповідних фахівців, членів Товариства.

5.7. Ревізійні комісії про результати своїх перевірок інформують відповідні керівні органи Товариства та його відділів, які зобов'язані їх розглянути і вжити невідкладні заходи для ліквідації виявлених недоліків.

5.8. Члени ревізійних комісій не можуть бути членами відповідних керівних органів у Товаристві або штатними працівниками, вони можуть приймати участь у засіданнях відповідних керівних органів Товариства з правом дорадчого голосу.

6. Кошти та майно Товариства

6.1. Кошти та майно Товариства утворюються із:

- вступних та членських внесків членів Товариства;
- добровільних внесків підприємств, установ, організацій та окремих громадян;
- надходжень від господарської та іншої комерційної діяльності створених Товариством госпрозрахункових установ та організацій, заснованих підприємств;
- спонсорських внесків та пожертвувань міжнародних організацій, а також іноземних організацій та громадян.

6.2. Кошти та майно Товариства використовуються для проведення з'їздів, конференцій, семінарів, на видавничу діяльність, підвищення кваліфікації членів Товариства, розповсюдження географічних знань та у інших цілях відповідно до статутних завдань Товариства.

6.3. Розподіл коштів між організаціями Товариства проводиться відповідно до Порядку, що затверджується з'їздом чи конференцією Товариства.

6.4. Добровільні внески підприємств, установ, організацій, окремих громадян та спонсорські внески і пожертвування іноземних громадян залишаються повністю у розпорядженні організацій Товариства, яким вони були передані.

6.5. Для заохочення активістів, працівників штатного апарату та фінансування виконання статутних завдань Товариства Вченою радою Товариства можуть створюватися спеціальні фонди Товариства, положення про які затверджуються з'їздом Товариства.

6.6. Кошти та інше майно Товариства, в тому числі у разі його ліквідації, не можуть перерозподілятися між його членами і використовуються для виконання статутних завдань Товариства або на благодійні цілі, а у випадках, передбачених законодавчими актами, за рішенням суду, спрямовують у доход держави.

6.7. Товариство, створені ним установи, підприємства та організації зобов'язані вести оперативний та бухгалтерський облік, статистичну

звітність, зареєструватися у органах державної податкової інспекції та вносити до бюджету платежі у порядку і розмірах, визначених чинним законодавством.

7. Припинення діяльності Товариства

7.1. Товариство може бути ліквідоване чи реорганізоване за рішенням з'їзду Товариства, яке приймається таємними голосуванням двома третинами голосів.

Ліквідація проводиться ліквідаційною комісією, яка обирається з'їздом Товариства. Ліквідаційною комісією вирішуються питання подальшого використання коштів та майна Товариства.

Ліквідація Товариства може бути здійснена на підставі рішення суду.

7.2. В разі реорганізації Товариства його кошти та майно переходить до правонаступника і використовується для фінансування цілей, передбачених у його Статуті.

7.3. При ліквідації чи реорганізації Товариства звільнення штатних працівників Товариства проводиться відповідно до законодавства України про працю.